



OUDE AZIË



VROEGE CONTINENTEN



KLASSIEKE OUDHEID



MIDDELEEUWEN



RENAISSANCE



VROEGMODERN



MODERN



LAATMODERN

ABOE NASR AL-FARABI

DE PERFECTE SAMENLEVING

FILOSOOF



ABOE NASR AL-FARABI

LAND
KAZACHSTAN



VLAG
TEKEN DE VLAG



BOEKTEKST

DEZE TEKST KOMT UIT EEN BOEK VAN AL-FARABI. HET BOEK HEEFT ALS TITEL: DE DEUGDZAME STAD.

“IEDER MENS HEEFT VAN NATURE, VOOR ZIJN VOORTBESTAAN EN VOOR HET BEREIKEN VAN DE HOOGSTE PERFECTIE, DIVERSE DINGEN NODIG DIE HIJ ZICH NIET ALLEMAAL ALLEEN EN OP EIGEN KRACHT CAN VERSCHAFFEN. INTEGENDIEL, HIJ HEEFT ANDERE MENSEN NODIG VAN WIE ELK HEM SPECIFIEKE DINGEN VERSCHAFT DIE HIJ NODIG HEEFT. ELK INDIVIDU BEVINDT ZICH MET BETREKKING TOT ELK ANDER INDIVIDU IN DEZE TOESTAND. DAAROM CAN DE MENS NIET DE PERFECTIE BEREIKEN WAARTOE ZIJN AANGEBOREN NATUUR HEM HEEFT VOORBESTEMD, ANDERS DAN DOOR MIDDEL VAN SAMENLEVINGEN VAN MEERDERE GROEPEN DIE ELKAAR HELPEN. ELK DAARVAN VERSCHAFT VOOR DE ANDERE GROEP EEN DEEL VAN WAT DIE GROEP NODIG HEEFT VOOR ZIJN VOORTBESTAAN. ZO WORDT VAN WAT DE GEMEENSCHAP AAN ELK INDIVIDU VERSCHAFT ALLES BIJEENGEBRACHT WAT HIJ NODIG HEEFT VOOR ZIJN VOORTBESTAAN EN VOOR HET BEREIKEN VAN PERFECTIE.”

A. WAT IS ER VOLGENS AL-FARABI NODIG OM ALS MENS DE HOOGSTE PERFECTIE TE BEREIKEN?

B. WAT IS PERFECTIE VOLGENS JOU? BEDOELT AL-FARABI DAT HIER OOK DENK JE?

C. AL-FARABI SPREEKT OVER VERSCHILLENDE GROEPEN. WELKE SOORTEN GROEPEN MENSEN KEN JIJ?

D. WAT KUN JIJ GOED ALLEEN EN WAAR HEB JIJ ANDEREN VOOR NODIG?



LEVENSLLOOP



FILOSOOF AL-FARABI IS GEBOREN IN 870 IN **KAZACHSTAN**. DE VOLLEDIGE NAAM DIE HIJ VAN ZIJN VADER EN MOEDER BIJ ZIJN GEBORTE KREEG, WAS **ABU NASR MOHAMMED IBN MOHAMMED IBN TARKHAN IBN UZLUGH AL-FARABI**. ER ZIJN ALLERLEI VERHALEN OVER HEM BEKEND WAARVAN WE NIET GOED WETEN OF ZE ALLEMAAL ECHT GEBEURD ZIJN. HIJ ZOU ALS JONGEMAN VERHUISD ZIJN NAAR **IRAK** EN DAAR GEWERKT HEBBEN IN **BAGDAD**. DIE STAD WAS TOEN BEROEMD VANWEGE HAAR RONDE VORM (ZIE AFBEELDING). **ABU NASR AL-FARABI** WAS MOSLIM EN HET IS HEEL GOED MOGELIJK DAT HIJ DE GROTE MOSKEE IN HET MIDDEN VAN DE RONDE STAD VAAK BEZOCHT. OM WAT GELD TE VERDIENEN ZOU HIJ OVERDAG ALS TUINMAN GEWERKT HEBBEN EN 'S AVONDS ZOU HIJ ALS FILOSOOF BOEKEN HEBBEN GESCHREVEN OVER NATUUR, MUZIEK, FILOSOFIE. **AL-FARABI** VOLGDE LESSEN OVER HET DENKEN VAN DE GRIEKSE FILOSOOF ARISTOTELES BIJ EEN CHRISTELIJKE LERAAR **YUHANNA IBN HAYLAN**. **AL-FARABI** MOET ERG SLIM GEWEEST ZIJN, WANT VOLGENS DE VERHALEN OVER HEM, SPRAK HIJ WEL ZEVENTIG VERSCHILLENDE TALEN. OP LATERE LEEFTIJD IS HIJ VERHUISD NAAR **DAMASCUS** IN **SYRIË** EN TOEN HIJ BIJNA TACHTIG JAAR OUD WAS VERTROK HIJ NAAR **EGYPT**E EN STIERF DAAR.

STRIP

TEKEN DRIE BELANGRIJKE DINGEN UIT HET LEVEN VAN AL-FARABI IN ONDERSTAANDE VAKKEN.



DOEN

CIRKEL VAN INVLOED - HEERSEN EN DIENEN (TIJDSCHRIFT, A4-PAPIER)

1. TEKEN EEN GROTE CIRKEL OP EEN WIT PAPIER. TEKEN IN DE CIRKEL EEN VIJFPUNTIGE STER. 2. SCHRIJF BIJ ALLE PUNTEN VAN DE STER EEN PERSOONLIJKE EIGENSCHAP (BIJVOORBEELD: AARDIG, SLIM, CREATIEF). 3. KNIP FOTO'S UIT EEN TIJDSCHRIFT EN PLAK DIE BIJ JOUW PERSOONLIJKE EIGENSCHAPPEN. 4. SCHRIJF BIJ IEDERE PAAR FOTO'S EEN **H** BIJ WIE ER HEERST EN EEN **D** BIJ WIE ER DIENT. SCHRIJF ONDER DE CIRKEL DE VERBINDINGEN OP: "SLIM HEERST OVER CREATIEF, WANT ..." BESPREEK DAARNA DE ZINNEN MET ELKAAR.

1



2

SLIM



CREATIEF

3

SLIM



CREATIEF

4

H
SLIM



D
CREATIEF



VERDIEPING

EEN DEUGDZAME STAD

ELMER, EZRA EN JUSA ZIJN MET EEN KLEIN GROEPJE OVERLEVENDEN VERDER GETROKKEN OP ZOEK NAAR SPOREN UIT HUN VORIGE LEVEN. ZE HEBBEN OVERLEGD HOE VERDER TE GAAN. ER ZIJN OOK HELE JONGE KINDEREN BIJ, WAARONDER EEN HEEL SLIM KLEIN JONGETJE VAN NET DRIE JAAR, KHERU. DE GROEP IS HAAR ORIËNTATIE KWIJT IN AL HET DENKBARE. ER IS NIETS MEER WAARMEE ZE KUNNEN NAVIGEREN, LETTERLIJK EN FIGUURLIJK. DUS WELK SPOOR VOLGEN ZE? HOE MOETEN ZE VERDER GAAN? VOEDSEL IS BELANGRIJK VINDEN ZE ALLEMAAL, MAAR DAARNAAST WORDT VEILIGHEID DOOR IEDEREEN ALS NET ZO BELANGRIJK GENOEMD. EN ER WORDT VAN HEN, ELMER, EZRA EN JUSA, VERWACHT DAT ZIJ ALS DRIETAL DE LEIDING NEMEN. ZIJ ZIJN ALS DRIELING DE OUDSTEN VAN DE GROEP. EN HET FEIT ZIJ EEN DRIELING ZIJN VINDT IEDEREEN EEN VOORDEEL: DAN IS ER ALTIJD, BIJ IEDERE KEUZE, MINSTENS OVERLEG TUSSEN DRIE. NOU EN DAT OVERLEGIS AL EEN AANTAL KEER LUID EN DUIDELIJK GEBEURD. ZE HEBBEN ZELFS RUZIE GEKREGEN, OPENLIJK WAAR IEDEREEN BIJ WAS. GEWOON OVER SUFFE DINGEN. MAAR DE PANIEK SLAAT SOMS TOE EN DAN MOETEN ER SNEL KEUZES WORDEN GEMAAKT. ALS DAT GEBEURT DAN ZIT KHERU MET GROTE OGEN TE STAREN NAAR HEN. ALSOF HIJ EEN OPLOSSING WEET, ZONDER IETS TE ZEGGEN. DE DRIELING WIL ZICH MET DE GROEP VERBINDEN EN HET LIEFST DAARAAN OOK NOG WAT MEER MENSEN TOEVOEGEN. MET EEN GROTERE GROEP WILLEN ZE EEN EIGEN GEMEENSCHAP OPBOUWEN, HUTTEN KUNNEN MAKEN, ZORGEN DAT ER ETEN IS. EN NIET IN DE MINSTE PLAATS DAT DE JONGE KINDEREN WAT KUNNEN LEREN. VERDER WILLEN ZE VOOR IEDEREEN EEN RUSTIGE SLAAPPLAATS EN EEN MANIER BEDENKEN HOE ZE VOORTAAN BESLISSINGEN GAAN NEMEN. WANT WIE GAAT STRAKS DE BESLISSINGEN NEMEN? DE GROEP LAAT STEEDS MERKEN DAT DE DRIELING HET PRIMA MET “ZICHZELF” KAN BESLISSEN. IEDEREEN VINDT HEN SLIM. MAAR IS SLIM ZIJN VOLDOENDE OM MOEILIJKE BESLISSINGEN TE KUNNEN MAKEN? ZE VERMOEDEN DAT ER MEER GROEPJES OVERLEVENDEN ZIJN NA DEZE RAMP VAN WERELDFORMAAT, MAAR OF DIE GROEPJES VREEDZAAM ZIJN WETEN ZE NIET. DUS DAAR LIGT EEN DILEMMA: ZE WILLEN GRAAG ANDERE GROEPJES ZOEKEN, MAAR TEGELIJKERTIJD OP HUN HOEDE ZIJN VOOR MOGELIJKE KWADE BEDOELINGEN VAN ONBEKENDEN. VÓÓR DE GROTE RAMP LEEFDEN ZE IN EEN DOOR MUREN VERDEELDE STAD. IN AFGESLOTEN DELEN VAN DE STAD LEEFDEN MENSEN MET HUN EIGEN GROEP, IN HUN EIGEN GEMEENSCHAP. ER WAREN EIGEN DESKUNDIGE INZICHTEN, REGELS, KLEUREN EN RITUELEN. ER WERD NIETS GEDEELD MET ANDEREN. DAT WAS OOIIT DE OPLOSSING GEWEEST OM VREEDZAAM TE LEVEN IN DE STAD. MAAR DAT WAS NIET SAMEN. EIGENLIJK BESTOND HUN OUDE STAD UIT ALLEMAAL KLEINE DORPJES. DE MENSEN IN DIE DORPJES WAREN ALTIJD BANG EN NIET ECHT GELUKKIG. EN, OOK WAS HET ZO, IN DIE VERDWENEN STAD, DAT ER GROTE VERSCHILLEN WAREN TUSSEN DE DORPJES. IN HET ENE DORPJE WOONDEN MENSEN DIE GOED KONDEN BOUWEN, DUS STONDEN DAAR DE MOOIE HUIZEN VOOR IEDEREEN, MAAR ER WAREN GEEN MOOIE BOMEN, PLANTEN EN MEN AT ALTIJD HETZELFDE ETEN. IN HET ANDERE DORPJE WOONDEN WEER MENSEN DIE MOOIE TUINEN HADDEN, MET EENVOUDIGE HUISJES, MAAR WEL LEKKER ETEN. IN WEER EEN ANDER DORPJE WOONDEN MENSEN DIE VEEL KENNIS HADDEN VERZAMELD, EN MOOIE SCHOLEN HADDEN VOOR HUN KINDEREN. NU ALLES ANDERS GEWORDEN IS, MOETEN ZE KIEZEN VOOR ÉÉN SAMENLEVING MET VEEL VERSCHILLENDE MENSEN, KWALITEITEN EN GODSDIENSTEN. ZE HEBBEN GEEN KEUS DAARIN. GEWOON SIMPELWEG OMDAT ER NIET VEEL OVERLEVENDEN ZIJN VAN DE GROTE RAMP. EN IEDER LEVEND MENS IS HARD NODIG OM IETS WEER OP TE KUNNEN BOUWEN. EN, BOVENDIEN, ZELF ZIJN ZE OOK AL MET EEN GROEPJE VAN VERSCHILLENDE AFKOMSTEN EN VAARDIGHEDEN. EN DAT GAAT GEWOON GOED. ZE HELPEN ELKAAR. IN IEDER GEVAL WILLEN ZE NOOIIT MEER NIEUWE MUREN TUSSEN HEN IN HEBBEN STAAN. DAT ZOU EEN GOEDE NIEUWE STAD KUNNEN WORDEN, BETER DAN HUN OUDE STAD. PLOTSELING, TERWIJL ZE MET ELKAAR DAAROVER PRATEN, KLINT ER EEN ENORME HERRIE! UIT HET DONKER DAT HUN KAMPMENT OMRINGT KOMT IETS TE VOORSCHIJN: VOOR HEN STAAT DAAR INEENS EEN GROEP GEVAARLIJK UITZIENDE MANNEN! ZE LIJKEN NIET AL TE SLIM, MAAR HUN WAPENS MAKEN HEN BANG!! WAT MOETEN ZE NU DOEN?! KHERU BEGINT PLOTSELING TE SCHATEREN ...

VRAGEN (SAMEN)

HET VERHAAL HEEFT EEN OPEN EINDE: ER STAAN INEENS GEWAPENDE MANNEN VOOR DE KINDEREN. WAT KUNNEN ZIJ VOOR DE GROEP BETEKENEN? MOETEN ZIJ DE BESLISSINGEN GAAN NEMEN? WAAROM WEL OF NIET?

NOEM DRIE DINGEN DIE VOLGENS DE DRIELING NODIG ZIJN EEN SAMENLEVING TE KUNNEN OPBOUWEN. BESPREEK MET ELKAAR WAT JE DAARAAN ZOU WILLEN TOEVOEGEN. SCHRIJF JE IDEEËN OP.

OPDRACHT (WIT A4-PAPIER)

WAT IS ER NODIG, DENK JIJ, OM DE HIER BOVEN GENOEMDE DINGEN TE KUNNEN MAKEN?

MAAK EEN TABEL MET DRIE KOLOMMEN. EERST HET IDEE, DAN DE MIDDELEN EN DAARNA DE VAARDIGHEDEN DIE JIJ DENKT DAT ZE NODIG HEBBEN.

HUTTEN BOUWEN

HAMER, SPIJKERS, HOUT, TEKENING, ETC.

TIMMEREN, BOUWEN, TEKENEN, ETC.

FILOSOFIE

DIENEN EN HEERSEN

AL-FARABI SCHRIJFT IN ZIJN BOEKEN DAT ALLES IN HET LEVEN GEBASEERD IS OP TWEE PRINCIPES: **HEERSEN** EN **DIENEN**. **DIENEN** IS IETS MOETEN DOEN VOOR EEN ANDER EN **HEERSEN** IS IETS WILLEN KRIJGEN VAN EEN ANDER. BIJ HET SAMENLEVEN IN EEN GROTE STAD IS HET **DIENEN** EN **HEERSEN** VAN ELKAAR GOED TE ZIEN, ZEGT AL-FARABI. DE ENE MENS **DIENT** DE ANDERE MENS DOOR IETS VOOR DIE ANDER TE DOEN: EEN TUINMAN MAAKT DE TUIN MOOI VOOR EEN ANDER, EEN BAKKER MAAKT BROOD VOOR EEN ANDER EN EEN JUF GEEFT LES AAN HAAR LEERLINGEN. OP DIE MANIER **DIENEN** ZE ANDEREN. MAAR JE KUNT HET OOK OP EEN ANDERE MANIER, VANUIT HET **HEERSEN** BEKIJKEN: DE JUF ZEGT DAT HAAR LEERLINGEN GOED MOETEN LUISTEREN NAAR DE UITLEG, DE BAKKER ZEGT DAT DE KLANTEN MOETEN BETALEN VOOR HET BROOD EN DE TUINMAN BESLIST WELKE STRUIKEN GESNOEID MOETEN WORDEN. OP DIE MANIER **HEERSEN** ZE OVER EEN ANDER. WANNEER DAT HEERSEN EN DIENEN ZO GOED MOGELIJK WORDT GEDAAN, DAN NOEMT AL-FARABI DAT EEN GOEDE STAD, EEN PERFECTE SAMENLEVING. IN EEN PERFECTE SAMENLEVING HEB JE ELKAAR NODIG OM IETS TE KUNNEN BEREIKEN. AL-FARABI ZEGT DAT WIJ ONSZELF BETER ONTWIKKELEN ALS WE ELKAAR HELPEN EN WANNEER WE LEREN OM GOED MET ANDEREN TE KUNNEN SAMENWERKEN. DAT ZOU PERFECT ZIJN!

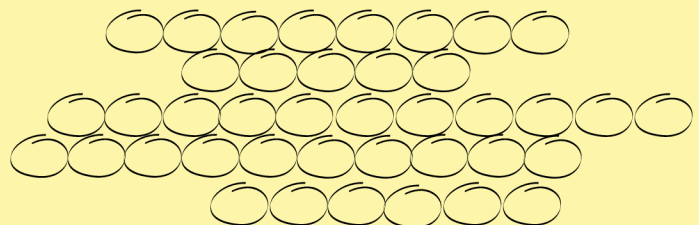
A. WAT IS BELANGRIJKER? **HEERSEN** OF **DIENEN**? EN WAAROM DENK JE DAT?

B. WANNEER KRIJG JE VOLGENS AL-FARABI DE PERFECTE SAMENLEVING?

C. WAT DOE JIJ LIEVER? **HEERSEN** OF **DIENEN**? LEG UIT WAAROM.

TERUGBLIK

1. DE DERDE VOORNAAM AL-FARABI?
2. EEN KLEIN SLIM JONGETJE UIT HET VERHAAL.
3. EEN GROTE GROEP SAMENWERKENDE MENSEN.
4. HET GEBOORTELAND VAN AL-FARABI.
5. DE STAD WAAR AL-FARABI TUINMAN WAS.



CRYPTO $5.1 + 1.4 + 3.5 + 5.4 + 4.10 + 3.1 =$

DOEN

DE PYRAMIDE VAN HET WILLEN

SCHRIJF HIERONDER VIJF DINGEN OP DIE JIJ HEEL GRAAG ZOU WILLEN KRIJGEN VAN EEN ANDER (**HEERSEN**). TREK LIJNEN NAAR DE PYRAMIDE. HET MEEST BELANGRIJKSTE KOMT ONDERIN DE PYRAMIDE, HET MINST BELANGRIJKSTE KOMT BOVENAAN TE STAAN.

